

**Харківський національний медичний університет
Кафедра латинської мови та медичної термінології**

**«Ars studendi terminologiae medicinalis:
лінгвокультурологічний та лінгводидактичний
аспекти вивчення латинської мови та медичної
термінології»**

Програма
III Всеукраїнської студентської науково-практичної
онлайн-конференції
(14 травня 2020 року)

Харків-2020

Затверджено
вченою радою ХНМУ.
Протокол № 3 від 20 травня 2020 р.

ОРГКОМІТЕТ:

Капустник В. А. – ректор ХНМУ, доктор мед. н., професор, **голова оргкомітету**; *М'ясоєдов В. В.* – проректор з наукової роботи ХНМУ, доктор мед. н., професор; *Маракушин Д. І.* – директор ННІ з підготовки іноземних громадян ХНМУ, доктор мед. н., доцент; *Краснікова С. О.* – декан V факультету з підготовки іноземних студентів ХНМУ, канд. філол. н., професорка; *Дерев'янченко Н. В.* – завідувачка кафедри латинської мови та медичної термінології ХНМУ, канд. філол. н., доцентка; *Литовська О. В.* – доцентка кафедри латинської мови та медичної термінології ХНМУ, канд. філол. н., доцентка; *Дюрба Д. В.* – ст. викладачка кафедри латинської мови та медичної термінології ХНМУ, канд. філол. н.; *Перекрест М. І.* – викладачка кафедри латинської мови та медичної термінології ХНМУ

Редакційна колегія: канд. філол. наук Н. В. Дерев'янченко, канд. філол. наук О. В. Литовська, канд. філол. наук Дюрба Д. В., Перекрест М. І.

Ars sudendi terminologiae medicinalis: лінгвокультурологічний та лінгводидактичний аспекти вивчення латинської мови та медичної термінології : Матеріали III Всеукр. студентськ. наук.-практ. онлайн-конф., м. Харків, 14 травня 2020 р. / ред. кол.: Н. В. Дерев'янченко та ін. Харків: ХНМУ, 2020. 72 с.

УДК 378.016:81.124'276.6:61(063)

©Харківський національний
медичний університет, 2020
©Редакційна колегія, 2020

чобота, а стопа в них жорстко фіксується під кутом до гомілки, що забезпечує правильне відновлення уражених тканин кінцівки. Таким чином, об'єднуючи різні методи лікування, за 3-6 місяців досягається позитивний ефект у 90% випадків. Однокомпонентні процедури вирішують проблеми на початкових стадіях. Якщо ж прогрес хвороби досягає складного ступеня, а комплексна терапія вже не допомагає, пацієнтові призначають оперативне лікування.

Список використаних джерел:

1. <https://www.fdm-ukraine.org.ua/what-is-fdm-to-me/tendynit-ahillovogo-suhozhylyya>

2. Смольська Л.Ю., Кісельова О.Г., Латинська мова і основи медичної термінології. К.: Медицина, 2008. с.205-236

3. Анатомія людини : підручник : у 3 т. / Головацький А.С., Черкасов В.Г., Сапін М.Р., Парахін А.І., Ковальчук О.І. Вінниця : Нова книга, 2018. 1200 с

Падалко Л.Г.

ЛАТИНСЬКА МОВА В ЕПОХУ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ

Державний заклад «Дніпропетровська медична академія Міністерства охорони здоров'я України»

Науковий керівник: канд. філол. н. Апоненко І. М.

Латинська мова як цінне культурне надбання людства, незважаючи на статус «мертвої», залишається важливим засобом комунікації у багатьох сферах людської діяльності. Так, наприклад, у медицині латина традиційно є основним міжнародним джерелом для утворення нової природничо-наукової та медичної термінології в сучасних мовах. Медична термінологія ХХ-ХХІ століть поповнилася та продовжує поповнюватися новими, штучно створеними, термінами для вираження понять, невідомих раніше: *vitaminum* (від лат. *vita* – життя), *hormonium* (від лат. *hormao* – збуджую). Латинська мова необхідна для вивчення та знання юриспруденції, оскільки саме римське право лягло в основу

сучасного західноєвропейського, що, своєю чергою, вплинуло на розвиток юриспруденції, зокрема й в Україні. Також латина відіграє важливу роль при вивченні історії, особливо античної, та епохи середньовіччя. З точки зору загальнокультурного значення, володіння латиною в усі часи було характерною ознакою високоосвічених представників суспільства. До 1870-х років латинська мова була мовою викладання в Київському університеті, а до 1917 року в усіх гімназіях її викладали як обов'язковий предмет. Латинською мовою володів Г. С. Сковорода, І. Я. Франко, І. П. Котляревський та багато інших письменників та науковців.

Я вважаю, що вивчення латини є доцільним для кожної людини, незалежно від її покликання та професії. Опанування граматики сприяє розвитку мовної логіки, дисциплінує мислення. Знання латинської мови дає можливість зрозуміти початкове значення великої кількості слів у різних мовах, у тому числі й української, дозволяє правильно вживати латинські крилаті вислови та афоризми.

На сьогоднішній день з розвитком комп'ютерних технологій помітно розширюються можливості вивчення та використання латинської мови. З метою виявлення в сучасному світі поширеності латинської мови було проведено дослідження інтернет-сайтів та інтернет-джерел, які надають послуги проведення онлайн-курсів з вивчення латинської мови або пропонують онлайн-підручники і посібники для самостійного опанування латини. Курси латинської мови часто проводять у вигляді он-лайн занять або аудиторних занять у записі. Варто відзначити, що на кожному сайті прописані базові лінгводидактичні рекомендації стосовно часу проходження обраного курсу. Мінімальний курс латинської мови розрахований, як правило, на 2 семестри: перший семестр присвячений опануванню граматики і синтаксису, другий – вдосконаленню знань, а також читанню художніх творів. Крім того, аналіз запитів у мережі Інтернет показав, що комп'ютерних лінгвістичних навчальних систем більше, ніж курсів латинської мови з аудиторними заняттями, що підтверджує поступове зміщення інтересу в бік дистанційної онлайн-освіти.

Також у мережі є відео-уроки викладачів латинської мови, розміщені на YouTube. Це навчальні відеоматеріали як українською мовою, так і іншими мовами світу, що відображає міжнародний інтерес до вивчення латини. Більшість посібників, знайдених в мережі Інтернет, адресовані студентам медичних навчальних закладів. Таким чином, одним з найактуальніших напрямків використання латинської мови залишається сфера медицини. Проте існує чимало електронних навчальних посібників, орієнтованих не тільки на студентів-медиків. Одним з найвідоміших курсів латини для початківців є Cambridge Latin Course E-Learning Resources. Крім традиційного поліграфічного видання, цей курс доступний і у онлайн форматі. Також варто згадати й такі найбільш відомі з доступних в Інтернеті освітні ресурси: «Internet Workbook for the Oxford Latin Course», «Oxford Latin Course: Online», «Allen & Greenough's New Latin Grammar», «KET's Distance Learning Latin Program», «Evan der Millner's Latin Language Course - Distance Learning for Beginners and Advanced Students».

Окрім того, в Інтернеті представлені й такі ресурси, що містять тести і вправи різних рівнів складності з латинської мови для перевірки граматичних навичок і навичок перекладу, наприклад: «Latin Product Quizzes», «Lingua Latina (WinLatin)», «Grammar quizzes» (LatinTests.net).

Серед українських освітніх джерел можна назвати сайт Pinax (<http://www.pinax.com.ua>), де розміщено матеріали курсів «Латинська мова», «Давньогрецька мова» і «Культура Давньої Греції та Риму» викладачів кафедри загального мовознавства і класичної філології Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Список використаних джерел:

1. Чинина Д.С., Максименко О.И. Функционирование и роль латинского языка в сети Интернет // Вестник Московского государственного областного университета (электронный журнал). 2018. № 3. [Електронний ресурс] Режим доступа: www.evestnik-mgou.ru

2. Cambridge Latin Course: in 2 books. Book I. E-Learning Resource by Cambridge School Classics Project [Електронний ресурс]. Cambridge: Cambridge University Press, 2007. 1 DVD-ROM. – Назва з екрана.

3. Филимонова Г. В., Мельникова А. М. Латинский язык — «бессмертная» часть мировой культуры. *Культурология и искусствоведение* : материалы I Междунар. науч. конф. (г. Пермь, апрель 2015 г.). Пермь : Зебра, 2015. С. 1-6. URL: <https://moluch.ru/conf/artcult/archive/155/7824/> (дата звернення: 23.04.2020).

Пивоварова О. С.

ОСОБЛИВОСТІ ВЖИВАННЯ ТЕРМІНІВ ЗІ ЗНАЧЕННЯМ «ГОРБОК»

Харківський національний медичний університет

Науковий керівник: канд. філол. н. Дюрба Д.В.

Особливо для студентів 1 курсу, вивчення анатомії є досить важливим ключем до розуміння основних закономірностей, що знаходяться в основі життєдіяльності організму. Через те важливо знати, що є квазісиноніми (часткові синоніми) - це слова, які близькі за значенням, але не взаємозамінні у всіх контекстах (на відміну від синонімів).

Більшість студентів не знають, як їх коректно використовувати у латинській мові, щоб утворити правильне словосполучення. Тому метою нашого дослідження є вивчення особливостей вживання анатомічних термінів зі значенням «горбок», а саме – чим вони відрізняються між собою і що мають спільне.

У Міжнародній анатомічній номенклатурі ми знайшли 49 анатомічних термінів, які в перекладі українською мають слово «горбок». Із них у 45 (92%) термінах зі значенням горбок вживається слово *tuberculum*, у інших 4 (8%) випадках – *colliculus*.

Термін *colliculus* походить от *collis, is m* (пагорб), а *tuberculum* – від *tūber, etis n* (горб), яке, у свою чергу, утворено від дієслова *tumeo* – бути розпухлим,

ЗМІСТ

Програма конференції.....	3
Брильов О. Д. КВАЗИСИНОНИМИ У МЕДИЧНІЙ ТЕРМІНОЛОГІЇ	7
Бурлаков Н. О. ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ НАЗВ ЗАХВОРЮВАНЬ ОЧЕЙ У ЛАТИНСЬКІЙ ТА АНГЛІЙСЬКІЙ МОВАХ	9
Вуразка К. В. ОДОРАТИВНА СКЛАДОВА В ЛАТИНСЬКИХ НАЗВАХ ЛІКАРСЬКИХ РОСЛИН.....	12
Губар В. О. ЕТИМОЛОГІЯ НАЗВ ЛІКАРСЬКИХ РОСЛИН, ЩО ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ В УРОЛОГІЇ	15
Гусарчук К. А. ФУНКЦІОНУВАННЯ ТЕРМІНОЕЛЕМЕНТА -LYSIS У КЛІНІЧНІЙ ТЕРМІНОЛОГІЇ	18
Єнгалічев Т. Р. ЗЕМЛЕРОБСЬКА МЕТАФОРА В ЛАТИНСЬКОМОВНІЙ АНАТОМІЧНІЙ НОМЕНКЛАТУРІ	20
Каріна Д. С. МІСЦЕ ЛАТИНСЬКОЇ МОВИ В УКРАЇНСЬКІЙ КУЛЬТУРІ	23
Кривенко В. О. ЕТИМОЛОГІЯ БОТАНІЧНИХ НАЗВ У ЛАТИНСЬКІЙ, УКРАЇНСЬКІЙ, РОСІЙСЬКІЙ ТА АНГЛІЙСЬКІЙ МОВАХ.....	25
Малієва Ю.М. ОСОБЛИВОСТІ СЕМАНТИКИ ТЕРМІНОЕЛЕМЕНТІВ SCHIZO- ТА -SCHISIS У КЛІНІЧНІЙ ТЕРМІНОЛОГІЇ	28
Маслов Б.Ю. ЕТИМОЛОГІЯ НАЗВ ГЕЛЬМІНТІВ	30
Муц Хомич Д. К. М. ЗНАЧЕННЯ ЛАТИНСЬКОЇ МОВИ У ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КУЛЬТУРИ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ.....	33
Наумова В. Ю. СИНОНІМІЯ ПРИКМЕТНИКІВ В АНАТОМІЧНІЙ ТЕРМІНОЛОГІЇ	36
Нерба М. В. ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ТЕРМІНОЕЛЕМЕНТА ACR- У МЕДИЧНІЙ ТЕРМІНОЛОГІЇ	39
Несміян В. С. ЕТИМОЛОГІЯ ТЕРМІНІВ: ПЛАНТАРНИЙ ФАСЦІЇТ ТА ТЕНДИНІТ АХІЛЛОВОГО СУХОЖИЛЛЯ. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ЛІКУВАННЯ	41
Падалко Л. Г. ЛАТИНСЬКА МОВА В ЕПОХУ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ	44
Пивоварова О. С. ОСОБЛИВОСТІ ВЖИВАННЯ ТЕРМІНІВ ЗІ ЗНАЧЕННЯМ «ГОРБОК».....	47

Попова А. О. <u>СПЕЦИФІКА ВЖИВАННЯ ТЕРМІНОЕЛЕМЕНТА SCHIZ-</u> В КЛІНІЧНІЙ ТЕРМІНОЛОГІЇ	49
Портов О. В. АНАЛІЗ ЛАТИНСЬКИХ НАЗВ ХВОРОБ ДИХАЛЬНОЇ СИСТЕМИ	51
Середа Д. С. <u>ЧИСЛІВНИКИ-ПРЕФІКСИ У НАЗВАХ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ ТА ЛІКАРСЬКИХ РОСЛИН</u>	54
Сухомлінова Ж. В. <u>СПЕЦИФІКА ПРЕФІКСА IN-</u> У КЛІНІЧНІЙ ТЕРМІНОЛОГІЇ	57
Тінчуріна С. Р. <u>ОСОБЛИВОСТІ ВЖИВАННЯ ПРЕФІКСІВ ANTE- І PRAE-</u> ...	59
Юзьо Л. О. <u>ВИКОРИСТАННЯ ЛАТИНСЬКИХ НАЗВ У СУЧАСНІЙ АНГЛОМОВНІЙ ФАРМАЦЕВТИЧНІЙ ТЕРМІНОЛОГІЇ</u>	61
Animawun Adebimbayo kabirat. <u>THE ROLE OF LATIN LANGUAGE IN A MULTILINGUAL AND MULTICULTURAL PROFESSIONAL ENVIRONMENT</u>	64
Okonkwo Emmanuella Ifeoma. <u>DEVELOPMENT OF MEDICAL TERMINOLOGY FROM ANTIQUITY TO PRESENT</u>	66

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

***«Ars studendi terminologiae medicinalis:
лінгвокультурологічний та лінгводидактичний аспекти
вивчення латинської мови та медичної термінології»***

Матеріали Всеукраїнської студентської науково-практичної онлайн-
конференції
м. Харків, 14 травня 2020 р.

Друкується в авторській редакції

Редакційна колегія:
Дерев'янченко Н. В.
Дюрба Д. В.
Литовська О. В.
Перекрест М. І.

Комп'ютерна верстка: Перекрест М. І.

Підписано до друку 20 травня 2020. Формат 60x84/16. Папір офсетний.
Умов. друк. арк. 4,47

ХНМУ, 61022, м. Харків, пр. Науки, 4
Редакційно-видавничий відділ ХНМУ